

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1980-1981

12 DECEMBER 1980

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 63 van de gemeentewet

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT ⁽¹⁾
UITGEBRACHT DOOR DE HEER THYS.

DAMES EN HEREN,

Het laatste lid van het huidige artikel 63 van de gemeentewet bepaalt dat « een voorstel dat niet op de agenda voorkomt, uiterlijk twee dagen vóór de vergadering moet worden overhandigd aan de burgemeester of aan degene die hem vervangt ».

Het onderhavige voorstel beoogt die termijn te verlengen ten einde de burgemeester, de schepenen en het gemeentebestuur in de gelegenheid te stellen een dossier aan te leggen en een antwoord te geven op een door een groep gemeenteraadsleden gedaan voorstel dat niet aan de orde is.

Derhalve menen de indieners van het voorstel dat die termijn op vier vrije dagen dient te worden gebracht. Daarenboven stellen zij voor dat de gemeenteraadsleden ten minste drie dagen vóór de vergadering op de hoogte worden gebracht van ieder voorstel dat niet op de agenda staat.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Delhay.

A. — Leden : de heren Breyne, Robert Devos, Desutter, Gheysen, Jérôme, André Rutten, Suykerbuyk, Thys, Vankeirsbilck, Willems. — Boel, Delhay, Hurez, Leburton, Onkelinx, Sleenckx, Temmerman. — Bertouille, De Winter, Evers, Pans. — Nols. — De Beul.

B. — Plaatsvervangers : de heer Cardoen, M^w Demeulenaere-Dewilde, Mej. De Weuweire, de heren Henckens, Hiance, Lenssens, Marchal, Otte, van de Put, Van Rompaey, Verroken. — Laridon, Leclercq, Mangelschots, Moock, Perdieu, Ramaekers, Van Der Niepen, Van Gompel. — Albert Claes, Defraigne, De Grève, Louis Michel, Taelman. — M^w Banneux, de heren Fiévez. — Gabriels, Van Biervliet.

Zie :

154 (B.Z. 1979) :

- N° 1 : Wetsvoorstel.
- N° 2 en 3 : Amendementen.

Chambre des Représentants

SESSION 1980-1981

12 DECEMBRE 1980

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 63 de la loi communale

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR, DES AFFAIRES GENERALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE ⁽¹⁾
PAR M. THYS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le dernier alinéa de l'article 63 actuel de la loi communale dispose que « toute proposition étrangère à l'ordre du jour du conseil communal devra être remise au bourgmestre ou à celui qui le remplace, au moins deux jours avant l'assemblée ».

Le but visé par la présente proposition est d'allonger ce délai afin de permettre au collège des bourgmestre et échevins et à l'administration communale de préparer un dossier et de donner une réponse à une proposition faite par un groupe de conseillers et étrangère à l'ordre du jour.

C'est pourquoi les auteurs de la proposition estiment que ce délai devrait être porté à quatre jours francs. En outre, ils proposent que les conseillers communaux soient informés de toute proposition étrangère à l'ordre du jour, au moins trois jours avant l'assemblée.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. Delhay.

A. — Membres : MM. Breyne, Robert Devos, Desutter, Gheysen, Jérôme, André Rutten, Suykerbuyk, Thys, Vankeirsbilck, Willems. — Boel, Delhay, Hurez, Leburton, Onkelinx, Sleenckx, Temmerman. — Bertouille, De Winter, Evers, Pans. — Nols. — De Beul.

B. — Suppléants : M. Cardoen, Mme Demeulenaere-Dewilde, Mlle De Weuweire, MM. Henckens, Hiance, Lenssens, Marchal, Otte, van de Put, Van Rompaey, Verroken. — Laridon, Leclercq, Mangelschots, Moock, Perdieu, Ramaekers, Van Der Niepen, Van Gompel. — Albert Claes, Defraigne, De Grève, Louis Michel, Taelman. — Mme Banneux, MM. Fiévez. — Gabriels, Van Biervliet.

Voir :

154 (S.E. 1979) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- N° 2 et 3 : Amendements.

Een lid verzet zich tegen die termijn van vier dagen welke hij als ongunstig beschouwt voor voorstellen die worden ingediend door leden van politieke fracties die tot de oppositie behoren.

Artikel 63 van de gemeentewet bepaalt immers dat het college van burgemeester en schepenen de raadsleden ten minste vijf vrije dagen vóór de dag waarop de raad bijeenkomt, bijeenroep en hun de agenda meedeelt.

Een en ander heeft tot gevolg dat, zo het voorstel wordt aangenomen, de oppositie maar één dag heeft om een voorstel dat niet aan de orde is, voor te bereiden en het aan de burgemeester of aan degene die hem vervangt te overhandigen. Zodoende wordt nagenoeg iedere actiemogelijkheid van de zijde van de oppositie ontzenuwd.

Bijgevolg dient de heer Delhaye een amendement in (*Stuk n° 154/2-IV*) ten einde het eerste lid van artikel 63 van de gemeentewet te vervangen door een bepaling luidens welke de raad ten minste zeven vrije dagen vóór de dag van de vergadering moet worden opgeroepen en het schepencollege de gemeenteraadsleden ten minste tien vrije dagen vóór de vergadering kennis van de datum moet geven.

Een en ander zou aan de gemeenteraadsleden drie dagen de tijd geven om een nieuw voorstel uit te werken en eventueel een dossier aan te leggen, en tegelijkertijd de termijn na te leven om het college in staat te stellen het in ontvangst te nemen en er kennis van te geven.

De heer Temmerman verdedigt de termijn van vier dagen waarvan sprake is in het onderhavige voorstel. Hij is van oordeel dat de termijn van drie dagen waarover het schepencollege beschikt om de gemeenteraadsleden in kennis te stellen van de nieuwe voorstellen, te kort is. Hij dient een amendement in luidens hetwelk het schepencollege de gemeenteraadsleden slechts twee dagen vóór de vergadering op de hoogte moet brengen van de nieuwe agendapunten (*Stuk n° 154/2-II*).

Bovendien stelt hij voor, ten einde in dringende gevallen snel te kunnen handelen, de in artikel 63, vierde lid, bepaalde termijn van twee dagen te handhaven voor die gevallen en er van uit te gaan dat er automatisch urgentie is wanneer het voorgestelde punt betrekking heeft op feiten die vier dagen vóór de gemeenteraadsvergadering nog niet bekend waren.

Met betrekking tot dit laatste punt antwoordt de Minister dat dit een beperking van het begrip urgentie is. Het dringende karakter moet worden bewezen en door de gemeenteraad met een tweederdemeerderheid erkend.

De heer Temmerman is het op dat punt eens met de Regering en trekt zijn amendement in. Na een uitvoerige gedachtenwisseling onder de leden van de commissie stelt de Regering een amendement (*Stuk n° 154/3-I*) voor ter vervanging van het door haar eerder ingediende amendement (*Stuk n° 154/2-I*).

Dat amendement bepaalt dat elk voorstel dat niet op de agenda voorkomt, uiterlijk drie vrije dagen vóór de vergadering overhandigd moet worden aan de burgemeester of aan degene die hem vervangt. De Regering stelt dus voor de termijn tot drie vrije dagen terug te brengen om de gemeenteraadsleden meer tijd te gunnen om de agenda, die zij samen met de oproeping hebben ontvangen, te onderzoeken en eventueel gebruik te maken van hun initiatiefrecht.

Voorts wordt in het amendement voorgesteld het overbodig geachte laatste lid van het enig artikel van het wetsvoorstel weg te laten.

Het gaat in dit geval immers om een gebonden bevoegdheid, zodat een regelmatige aanvraag om aanvulling van de agenda niet kan worden afgewezen. Er hoeft dus niet bepaald te worden dat de burgemeester het voorstel op de agenda inschrijft.

Un membre se montre opposé à ce délai de quatre jours. Il le considère comme défavorable pour les propositions déposées par les membres des groupes politiques de l'opposition.

En effet, le premier alinéa de l'article 63 de la loi communale prévoit que le collège des bourgmestre et échevins convoque les conseillers et les informe de l'ordre du jour au moins cinq jours francs avant celui de la réunion du conseil.

Il s'ensuit que, si la proposition est adoptée, l'opposition ne dispose que d'un jour pour préparer et remettre au bourgmestre ou à celui que le remplace une proposition étrangère à l'ordre du jour. C'est pour ainsi dire étouffer toute possibilité d'action de la part de l'opposition.

En conséquence, M. Delhaye dépose un amendement (*Doc. n° 154/2-IV*) visant à remplacer le premier alinéa de l'article 63 de la loi communale et disposant que la convocation du conseil devra se faire au moins sept jours francs avant celui de la réunion et que le collège devra informer les conseillers, au moins dix jours francs auparavant, de la date de la réunion.

Ceux-ci disposeront donc de trois jours pour préparer une nouvelle proposition et déposer éventuellement un dossier, tout en respectant le délai imparti au collège pour réceptionner et informer.

M. Temmerman, quant à lui, tout en défendant le délai des quatre jours prévu par la présente proposition, estime par contre que les trois jours impartis au collège pour informer les membres du conseil des nouvelles propositions constituent un délai trop court pour ledit collège. Il dépose un amendement disposant que celui-ci ne doit prévenir les conseillers des nouveaux points à l'ordre du jour que deux jours avant l'assemblée (*Doc. n° 154/2-II*).

En outre, pour pouvoir agir rapidement dans les cas d'urgence, il propose de maintenir le délai de deux jours prévu par l'article 63, quatrième alinéa, pour ces cas et de considérer qu'il y a automatiquement urgence lorsque le point proposé se rapporte à des faits qui n'étaient pas encore connus quatre jours avant la réunion du conseil.

Sur ce dernier point, le Ministre rétorque que ce serait limiter la notion de l'urgence qui doit se justifier et être reconnue par le conseil communal, à la majorité des deux tiers.

M. Temmerman se rallie à l'avis du Gouvernement et retire son amendement. Après divers échanges de vue entre les membres de la commission, le Gouvernement dépose un amendement (*Doc. n° 154/3-I*), en remplacement de l'amendement déposé auparavant (*Doc. n° 154/2-I*).

Cet amendement prévoit que toute proposition étrangère à l'ordre du jour devra être remise au bourgmestre ou à celui qui le remplace au moins trois jours francs avant l'assemblée. Le Gouvernement propose donc de ramener le délai à trois jours francs afin de donner davantage de temps aux conseillers communaux pour examiner l'ordre du jour, reçu avec la convocation, et user éventuellement de leur droit d'initiative.

En outre, il propose de supprimer le dernier alinéa de l'article unique de la proposition, qu'il considère comme superflu.

En effet, on se trouve, en l'occurrence, en présence d'un cas de compétence liée en manière telle qu'une demande régulière de compléter l'ordre du jour ne peut être écartée. Il est donc inutile de prévoir que le bourgmestre inscrit la proposition à l'ordre du jour.

Voorts is het gissen naar de reden waarom de plaats moet worden aangeduid waar het betrokken voorstel op de agenda moet voorkomen. De mogelijkheid moet bestaan een aanvullend voorstel in te schrijven in samenhang met een ander oorspronkelijk opgenomen punt waarop het betrekking mocht hebben.

Bovendien moet het manoeuvre worden voorkomen dat er voor het college en de meerderheid van de raad in zou bestaan de agenda niet af te handelen door er b.v. voor te zorgen dat het quorum niet meer wordt bereikt, ten einde het debat te ontwijken over een punt dat was ingeschreven als gevolg van het recht van initiatief waarvan een raadslid van de minderheid gebruik heeft gemaakt. Ten slotte verplicht de termijn van drie dagen waarin voorzien is om het nieuwe voorstel aan de burgemeester te overhandigen, deze laatste ertoe snel te handelen, in feite zelfs binnen 24 uur.

Het amendement van de Regering, met name het eerste punt ervan, geeft aanleiding tot enkele opmerkingen.

De heer Delhayé blijft bij zijn standpunt dat de datum van de bijeenroeping in elk geval drie dagen zou moeten laten aan de raadsleden om een nieuw voorstel voor te bereiden.

Uitgaande van het amendement van de Regering zou de oproeping zo bekeken minstens zes vrije dagen vóór de datum van de gemeenteraadsvergadering moeten geschieden.

De heer De Beul dient een subamendement op het regeringsamendement in, waarin ook hij stelt dat de oproeping ten minste zes vrije dagen vóór de vergadering moet gebeuren (*Stuk* n° 154/3-II). Hij is van gevoelen dat de vijf dagen waarin artikel 63, eerste lid, van de gemeentewet voor de oproeping voorziet, niet volstaan om het de raadsleden mogelijk te maken een nieuw agendapunt aan te brengen, vooral wanneer er een weekende valt tussen de oproeping en de voor de indiener van dat nieuwe agendapunt gestelde datum.

Het subamendement wordt met 11 tegen 2 stemmen verworpen.

Ten slotte snijdt de commissie het vraagstuk aan van de documenten die het nieuwe aan de agenda toegevoegde voorstel moeten vergezellen.

Verscheidene amendementen worden op het voorliggende voorstel ingediend.

De heer Suykerbuyk stelt voor de twee laatste zinnen van het eerste lid van het enig artikel van het voorstel te vervangen door wat volgt :

« Het (aan de agenda toegevoegde voorstel) moet duidelijk omschreven zijn en vergezeld van een schriftelijke toelichting ».

Hij is van gevoelen dat het dikwijls te moeilijk is om in een korte tijdsspanne de bij de nota te voegen documenten te vinden.

De Regering stelt een andere redactie voor, met name dat « het nieuwe voorstel zo nodig moet vergezeld zijn van een verklarende nota en van elk stuk dat de raad opheldering kan geven ».

De heer De Beul stelt een amendement voor ten einde de woorden « en in voorkomend geval van elk document dat de raad kan voorlichten » weg te laten (*Stuk* n° 154/3-II), omdat hij van oordeel is dat het geen zin heeft een voorstel op gemeentelijk vlak te doen vergezeld gaan van documenten, terwijl zulks op het vlak van de Wetgevende Kamers niet nodig is.

De heer Temmerman stelt eveneens in hoofddorde hetzelfde subamendement voor. Het woord « document » is zijns inziens te vaag. Het kan immers een brief, een aanplakbiljet, een boek enz. betekenen.

En second lieu, il n'y a aucune raison de prévoir la place que la proposition étrangère devra occuper dans l'ordre du jour. Il faut ménager la possibilité d'inscrire une demande additionnelle de connexité avec un autre point initialement prévu auquel elle se rapporterait.

De plus, il faut éviter la manœuvre qui consisterait pour le collège et la majorité du conseil à ne pas épuiser l'ordre du jour en faisant en sorte, par exemple, que le quorum ne soit plus atteint, afin d'éviter le débat sur un point inscrit en suite du droit d'initiative dont aurait usé un conseiller de la minorité. Enfin, le délai de trois jours, prévu pour remettre la nouvelle proposition au bourgmestre, oblige celui-ci à agir rapidement, en pratique dans les 24 heures.

L'amendement du Gouvernement soulève des observations et notamment son premier point.

M. Delhayé continue à défendre sa position selon laquelle la date de la convocation devrait permettre, en tout cas, de donner trois jours aux conseillers pour pouvoir préparer une nouvelle proposition.

Dans cette optique, si l'on considère l'amendement du Gouvernement, la convocation devrait se faire au moins six jours francs avant la date de la réunion du conseil.

M. De Beul, quant à lui, dépose un sous-amendement à l'amendement du Gouvernement prévoyant également que la convocation devrait intervenir six jours francs avant l'assemblée (*Doc.* n° 154/3-II). Il estime que les cinq jours prévus par l'article 63, premier alinéa, de la loi communale pour convoquer ne sont pas suffisants pour assurer la possibilité à des conseillers d'introduire un nouveau point à l'ordre du jour, surtout s'il y a un week-end entre la convocation et la date prévue pour le dépôt de ce nouveau point.

Ce sous-amendement est rejeté par 11 voix contre 2.

Enfin, la commission aborde le problème des documents qui doivent accompagner la nouvelle proposition ajoutée à l'ordre du jour.

Plusieurs amendements à la proposition discutée sont déposés.

M. Suykerbuyk propose de remplacer les deux dernières phrases du premier alinéa de l'article unique de la proposition par ce qui suit :

« Elle (la proposition étrangère à l'ordre du jour) doit être libellée clairement et accompagnée de développements écrits ».

Il estime qu'il est parfois trop difficile de trouver dans un laps de temps très court les documents à annexer à la note.

Le Gouvernement propose une autre rédaction et prévoit que « la nouvelle proposition sera accompagnée d'une note explicative et de tout document propre à éclairer le conseil, s'il y échet ».

M. De Beul dépose un sous-amendement tendant à supprimer les mots « et de tout document propre à éclairer le conseil, s'il y échet » (*Doc.* n° 154/3-II), parce qu'il estime que faire accompagner une proposition au niveau communal de documents est inutile alors qu'au niveau des Chambres, ce n'est pas prévu.

M. Temmerman, également, dépose, en ordre principal, le même sous-amendement, le terme « document » étant, à son avis, trop vague. Ce terme peut, en effet, désigner une lettre, une affiche, un livre, etc.

In bijkomende orde stelt hij voor de woorden « in voorkomend geval » te vervangen door het woord « desgewenst ». Deze laatste uitdrukking is nauwkeuriger en beperkt reeds meer de eis om documenten bij elk voorstel te voegen.

Ten slotte nemen de leden van de commissie de in het regeringsamendement voorgestelde tekst met 12 tegen 1 stem aan.

Ze worden het echter eens om op de voorlaatste regel van het eerste lid van het amendement de woorden « in voorkomend geval » weg te laten en de taak van de gemeenteraadsleden te vergemakkelijken door hun toe te staan bij hun nieuw voorstel een verklarende nota of een document te voegen. Het woord « en » op de laatste regel van het eerste lid wordt dus vervangen door het woord « of ».

De Rapporteur,
J.-L. THYS.

De Voorzitter,
J. DELHAYE.

En ordre subsidiaire, il propose de supprimer le terme « s'il y échet » et de le remplacer par les mots « si besoin est ». Cette dernière expression est plus précise et limite déjà davantage l'exigence de faire accompagner une proposition de documents.

Enfin, les membres de la commission adoptent par 12 voix contre 1 le texte proposé par l'amendement du gouvernement.

Toutefois, ils se mettent d'accord pour supprimer à la dernière ligne du premier alinéa de l'amendement les mots « s'il y échet » et pour faciliter la tâche des conseillers en leur permettant d'annexer à leur nouvelle proposition soit une note explicative, soit un document. Le mot « et » de l'avant-dernière ligne du présent alinéa est donc remplacé par le mot « ou ».

Le Rapporteur,
J.-L. THYS.

Le Président,
J. DELHAYE.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 63, laatste lid van de gemeentewet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Elk voorstel dat niet op de agenda voorkomt, moet uiterlijk drie volle dagen vóór de vergadering overhandigd worden aan de burgemeester of aan degene die hem vervangt; het moet vergezeld zijn van een verklarende nota of van elk document dat de raad kan voorlichten ».

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION

Le dernier alinéa de l'article 63 de la loi communale est remplacé par la disposition suivante :

« Toute proposition étrangère à l'ordre du jour doit être remise au bourgmestre ou à celui qui le remplace, au moins trois jours francs avant l'assemblée; elle doit être accompagnée d'une note explicative ou de tout document propre à éclairer le conseil ».